

UZASADNIENIE STANOWISKA Piotra Ł.J. Andrzejewskiego

Problematyka dotycząca wyłączenia sędziego ze składu orzeczniczego nie została uregulowana w ustawie o Trybunale Stanu. W tym zakresie ma zastosowanie kodeks postępowania karnego. Art. 18 ust. 2 ustawy o Trybunale Stanu wyraźnie nakazuje stosowanie kodeksu postępowania karnego w przedmiocie, który nie jest regulowany inaczej w ustawie o Trybunale Stanu. Tym samym zakres przesłanek wyłączenia sędziego regulują art. 40 kpk (*iudex inhabilis*) i art. 41 kpk (*iudex suspectus*).

Ustawodawca dla uregulowania instytucji wymaganego quorum (liczebności uczestnictwa członków organu decyzyjnego w podejmowaniu leżących w jego kompetencjach decyzji) - stosuje dwojaki charakter formuły prawnej w tym zakresie:

- a. odnoszący się do u s t a w o g o składu osobowego składu organu decyzyjnego, np.:
 - w art. 13 ust. 1, ust. 2, ust. 3 ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o Trybunale Stanu
 - w art. 7c ust. 6 ustawy z dnia 9 maja 1998 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora
 - w art. 235 ust. 1 i ust. 4 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r.

b. odnoszący się do obecności w składzie organu decyzyjnego - art. 15a ust. 1 ustawy o Trybunale Stanu

Treść dyspozycji normy prawnej zawartej w art. 15a ust. 1 ustawy o Trybunale Stanu z dnia 26 marca 1982r. sformułowana *expressis verbis*, iż: "zgodę na pociągnięcie członka Trybunału Stanu do odpowiedzialności karnej lub na pozbawienie wolności, wyraża w drodze uchwały Trybunał Stanu, z wyłączeniem członka Trybunału, którego wniosek dotyczy. Uchwała zapada bezwzględnie większością głosów w obecności co najmniej 2/3 członków Trybunału Stanu" - w zakresie warunkowości jej zastosowania nie może być interpretowana inaczej, niż przy założeniu komplementarności, zupełności i niesprzeczności obowiązującego systemu prawa, to jest nie może zmierzać do wyłączenia realnej aktywności orzeczniczej Trybunału Stanu.

Trudno domniemywać, iż racjonalny ustawodawca nie zastosował świadomie, przy wyrażaniu zgody na pociągnięcie członka Trybunału Stanu do odpowiedzialności karnej lub na pozbawienie wolności, reguły wysokości quorum nie odnoszącej się do u s t a w o w e j liczby członków Trybunału Stanu.

Stosowanie zróżnicowanej formy w dyspozycji normy prawnej wyjściowego składu liczebności bazowej dla wyliczenia niezbędnej liczby sędziów składu orzeczniczego, określonej procentowo, ułamkowo lub liczbowo jako warunku ważności, egzekwowalności i sankcyjności podejmowanych decyzji, nie może sprowadzać wykładni do tożsamościowego traktowania jednej i drugiej formuły i jej desygnatów pojęciowych.

Odmienne poglądy godziłyby w zasadę racjonalności ustawodawcy.

Ustawodawca nie zastosował przy ustalaniu quorum w art. 15a ust. 1 ustawy o Trybunale Stanu, reguły wyliczenia proporcji quorum zakreślonej do u s t a w o w e j liczby składu orzeczniczego Trybunału Stanu.

Wychodząc z tych przesłanek należy uznać, iż jest to dyspozycja normatywna o charakterze eliptycznym, gdzie wymagane quorum decyzyjno-orzecznicze Trybunału Stanu dotyczy liczby wyjściowej dla jego wyliczenia sędziów Trybunału Stanu aktualnie zachowujących i posiadających zdolność orzeczniczą.

Brak przywołania kryterium quorum liczonego w stosunku do u s t a w o w e j liczby członków Trybunału Stanu w art. 15a ustawy o Trybunale Stanu, nie może być d o r o z u m i a n y m . Odmienne stanowisko dawałoby Prokuraturze, drogą powoływania bez rzeczowej potrzeby w charakterze świadków w postępowaniu przygotowawczym sędziów Trybunału Stanu, możliwość instrumentalnego obezwładniania zdolności orzeczniczej Trybunału Stanu.

[A.W.]

[M.J.]